

PREDSTAVLJEN ARHEOLOŠKI LOKALITET CRKVE SV. JURJA U BUKOVlju U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI

Arheolozi otkrili jednu od najstarijih romaničkih crkava u Hrvatskoj

Namjera konzervatora je da se polovina do sada istražene crkve konzervira, a u ostatku nastavi istraživanje. To znači da bi se ta kulturna baština mogla relativno brzo staviti stručnoj i općoj zajednici na edukativno-turističko korištenje kao zanimljiv arheološki park

Pročelnica Hrvatskoga restauratorskog zavoda Ana Azinović Bebek

Tekst i fotografije: Hina

Hrvatski restauratorski zavod predstavio je sredinom rujna arheološki lokalitet crkve sv. Jurja, jedne od najstarijih romaničkih crkava u Hrvatskoj, na konferenciji za novinare koja je održana na samom lokalitetu Crkvišće u selu Bukovlje kraj Zvečaja u Karlovačkoj županiji.

Crkva se prvi put spominje u popisu župa Zagrebačke biskupije Ivana Arhidakona iz 1334. godine i prema do sada dostupnim podacima jedna je od najranijih srednjovjekovnih crkava istraživanih u kontinentalnom dijelu Hrvatske. U kasnijem popisu iz 1501. godine crkva se više ne spominje. Po zapisima Radoslava Lopašića drveni je namještaj crkve s te lokacije premješten u 15. stoljeću u župnu crkvu sv. Ivana na Zvečaju.

Pročelnica Hrvatskoga restauratorskog zavoda Ana Azinović Bebek rekla je da se po dimenzijama, načinu zidanja i žbukanja crkve i po ostacima namještaja pronađenog u apsidu ta crkva sigurno može datirati u 12. stoljeće, a možda i u 10. ili čak ranije.

"Zanimljivo je da smo pronašli klesarsko dljeto koje je vrlo vjerojatno služilo za demontažu namještaja", rekla je Azinović Bebek, upozorivši da ostaci svetišta i namještaja upućuju na mogućnost da je riječ o ranokršćanskoj gradnji, ali i na mogućnost da je riječ tek o oponašanju takve gradnje. Crkva je

duga 15, a široka 7,5 metara, s vrlo niskim polukružnim svetištem što navodi na zaključak da je riječ o romaničkoj gradnji. Razmjerno je pravilno zidana, s ožbukanim zidom i podom, s glavnim ulazom na zapadu, ali i ulazom na jugu, koji pak upućuje na zaključak da se radilo o samostanskoj crkvi (u njezinoj jednoj trećini), s posebnim ulazom za redovnike. "Pred nama je potraga kroz povijesne izvore za odgovorom kako je samostanska crkva postala župna, te što je bilo zatim", rekla je Azinović Bebek.

Povjesničar-arheolog Petar Sekulić iz istog Zavoda i Krešimir Raguž, arheolog karlovačkoga Konzervatorskog odjela, predstavili su višeslojnost lokaliteta odnosno činjenice da je crkva bila izgrađena na prapovijesnoj gradini (iz rimskog razdoblja) te opasana s dva metra širokim bedemom, što nije uobičajeno. Sekulić kaže da će se samo daljnjim istraživanjima moći dovesti u vezu prapovijesna gradina i nađena keramika iz tog razdoblja, bedem i crkva, odnosno da je ključ rješenja kronološki odnos bedema i crkve. Raguž, pak, kaže da se za sada smatra da je to crkva sv. Jurja, ali da je narod zove crkvom sv. Ivana. S obzirom na to da narod vrlo rijetko griješi, dodao je, ta činjenica otvara nove mogućnosti odnosno mogla bi biti riječ o crkvi-utvrđi viteškog reda ivanovaca.

Namjera konzervatora je, odobri li Ministarstvo kulture novac za istraživanje, da se polovina do sada istražene crkve konzervira, a u ostatku nastavi istraživanje. To znači da bi se ta kulturna baština mogla relativno brzo staviti stručnoj i općoj zajednici na edukativno-turističko korištenje kao zanimljiv arheološki park. ■

Željezno dljeto pronađeno na nalazištu ranoromaničke crkve i bedema u Bukovlju kod Zvečaja

ENG In mid September the Croatian Conservation Institute presented the Sveti Juraj archaeological site, one of the oldest Romanesque churches in Croatia, located in the village of Bukovlje in Karlovac County.